

Aluevaltuustoaloite 3.10.2022

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen riittävät taloudelliset kannusteet kuntien lisäksi kolmannelle sektorille. Lisäksi vaikuttavasta ja tuloksellisesta toiminnasta lisäbonukset.

Vuoden vaihteessa aloittavan hyvinvointialueen vastuulla tulee olemaan varsinaisten sisältöjen ja tavoitteiden toteuttaminen eli terveyserojen kaventaminen sekä menojen kasvun hillintä. Jotta tavoitteissa onnistuttaisiin, on luotava riittävät taloudelliset kannusteet hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kuntien ja alueiden lisäksi kolmannelle sektorille.

Rahoituksen määräytymisperusteissa on haasteita: hyvinvointialue saa sitä enemmän rahoitusta, mitä sairaampi väestö. Sairastavuus kriteerinä on oikeudenmukainen peruste hyvinvointialueen rahoituksessa hyvinvointialueiden aloittaessa, mutta sen jälkeen on palkittava nimenomaan muutoksesta, ei pysyvyydestä. Muutosperustaisuus kannustaa toiminnan tehostamiseen ja kehittämiseen.

Ennaltaehkäisevä työ on valitettavasti usein se, mistä joudutaan leikkaamaan. Lakisäättävät palvelut on joka tapauksessa tuotettava. Mikäli kunta säästää hyte-palveluista, lasku ongelmien pahenemisesta siirtyy hyvinvointialueelle. On mahdollista, että useat kunnat joutuvat tekemään lyhytnäköisiä ratkaisuja tiukentuneessa taloustilanteessaan ja kustannusten kasvun hillitsemisen sijaan kustannukset tulevat kasvamaan. Terveyttä edistävien toimien puutteessa sairastavuus lisääntyy. Inhimillisen kärsimyksen lisäksi työ- ja toimintakyvyn heikentyessä menetämme arvokkaita työvuosia.

Mikään palveluihin osoitettu rahamäärä ei riitä, ellei hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä oteta tosissaan. Kansalaisjärjestöt, seurakunnat ja vapaaehtoistoimijat ovat merkittäviä tekijöitä ennaltaehkäisevässä työssä. Kolmannen sektorin toimintaedellytyksiä on tuettava sekä yhteistyötä heidän välillään ja heidän kanssaan kehitettävä tukemaan julkisen sektorin palveluja.

Esitämme, että Pirkanmaan hyvinvointialueella varmistetaan riittävät taloudelliset kannusteet hyte-toimintaan. Esitämme myös, että hyte-valiokunnalle annetaan valtuus määrittellä onnistuneen ja vaikuttavan hyte-toiminnan kriteerit ja vuosittainen mahdollisuus palkita onnistuneesta ja vaikuttavasta toiminnasta kuntia, kolmatta sektoria sekä muita ensisijaisesti hyte-palveluja tuottavia toimijoita. Terve kilpailu eri toimijoiden välillä kannustaisi kehittämään tuloksellista terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä koko Pirkanmaan hyödyksi.

Kd valtuustoryhmä

Riitta Kuismanen

